

Haglund 1899
Ent. Tidskr. 1899: 77-79

1899

on computer

cat.

77

NÅGRA AF HERR INGENIÖR P. DUSÉN I CHILI OCH
ARGENTINA INSAMLADE HEMIPTERA, BESTÄMDA

AF

C. J. EMIL HAGLUND.

Herr Ingeniör P. Dusén, en af deltagarna i den Svenska Expeditionen till Magellansländerna åren 1895—97, besökte på återresan i slutet af 1896 och början af 1897 en del af Chili och Argentina för att därstädes göra naturvetenskapliga iakttagelser och insamlingar. Genom Herr Prof. CHR. AURIVILLIUS' välvilja har jag blifvit satt i tillfälle att undersöka och bestämma de få hemförda Hemiptererna. Den lilla samlingen innehåller endast 7 fullt utvecklade arter, men dessutom en del larver och nymfer, hvilka, med den kännedom af dessa tracters Hemipterfauna, vi för närvarande äga, icke kunna bestämmas. Ätminstone trenne af dessa ej fullt utbildade arter tillhöra med full säkerhet andra än de här uppräknade arterna; en är en larv af någon *Salda*-art.

Ehuru samlingen sålunda är ganska obetydlig, innehåller den dock, såvidt jag kunnat utröna, 2 för vetenskapen nya arter. Dessutom erbjuder hvarje bidrag till kännedomen om dessa djurs utbredning, huru obetydligt det än kan synas, alltid något af intresse.

De insamlade arterna äro:

- Nezara apicicornis* SPIN. 1 ♀. Chili, Santiago 10/8 96.
Planois bimaculata SIGN. 3 ♂♂, 2 ♀♀. Chili, Rio Aysén.
Ditomotarsus Gayi SPIN. 4 ♂♂, 3 ♀♀. —, —.
Imbrius chilensis n. sp. 2 ♀♀. —, utan speciel lokal.

Hammatocerus Gayi SPIN. 1 ♂. Argentina, Ensenada.

Miris Dohrni STÅL. 7 ♀♀. Chili, Rio Aysén. Febr. 97.

Aphrophora Duséni n. sp. 1 ♂, 1 ♀. —, —.

Imbrius chilensis, HAGL. n. sp. Testaceus, capite, parte anteriore pronoti, scutello, basi, fascia indistincta media et margine apicali corii nec non sternis magis ferrugineis; linea levigata media partis anterioris pronoti, maculis supracoxalibus et angulo apicali externo metasterni pallidis; articulo ultimo antennarum et unguibus $\pm$ infuscatis. ♀. Long. c. membr. circ. 4 millim.

Imbrio ferruginoso STÅL similis et affinis, paululum major, præsertim latior, punctura paulo subtiliore et multo remotiore, præsertim pronoti, distinctus. Mesopleuræ interdum macula nigra notatæ, interdum immaculatæ. Inter *Ischnorhynchum* FIEB. et *Imbrium* STÅL fere medius. *Imbrius* ab *Ischnorhyncho* me judice parum distinctus; orificiis in lobum non productis forsitan optime dignotus.

Aphrophora Duséni HAGL. n. sp. Viridis ♂, virescenti-testacea ♀, fortiter punctata, litura subbasali longitudinali, macula minuta costali ante medium, fascia media lata apiceque tegminum fuscis; litura basali fascia media fere conjuncta; parte costali fasciæ mediæ tegminum, segmentis ventralibus medio et segmento genitali apud marem nec non unguibus nigris; signaturis apud marem solito more distinctioribus quam apud feminam ♂♀. Long. ♂ 6, ♀ 8 millim.

Caput latum, obtusum, parum rotundato-productum, vertice non carinato. Habitu et magnitudine *A. quadrinotata* SAY similis et affinis, paulo latior, capite latiore, minus productum, vertice non carinato et punctura multo fortiore ac remotiore mox distincta.

Tomicus dispar FABR. på äppleträd. Den 30 juni 1898 var jag på besök hos apotekaren THEDENIUS på hans vackra landställe invid Floda järnvägsstation, ej långt i nordost från Göteborg. Samtalet kom snart in på skadeinsekterna, och THEDENIUS omtalade, att han i sin trädgård hade ett äppleträd, hvilket dött ut, och hvars torkade stam bar tydliga spår af att hafva blifvit hem-sökt af någon Scolytid. Trädet undersöktes, och befanns på såväl stam som grenar en oändlig mängd små borrhål. Jag rådde honom att genast nedsåga och uppbränna detsamma, för att hindra vidare spridning af de obehagliga gästerna, hvilka de nu än månne vara. Så skedde äfven, men jag räddade undan och förde med mig några grenar för att söka taga reda på, hvilket skadedjur det månne vara. Vid hemkomsten söndersågade jag en af grenarna samt fann då, att det var en vedborrare, som anordnat flerarmade gångar, bestående af ingångsrör samt moder- och yngelgångar. Snart fann jag äfven ett par honor af *Tomicus dispar* FABR. samt i yngelgångarna både larver och puppor. Några mindre grenar lades i en glasburk för vidare studium. En dag i augusti upptäckte jag ett par hanar, hvilka ej äro stort mer än hälften så långa som honorna, försiktigt promenera omkring på mina grenar. Oaktadt i hvarje ingångsrör syntes bak-kroppen af en hona, lyckades jag likväl ej få se något intimare närmande de båda könen emellan.

Insekten, hvilken hos oss i Sverige hittills ansetts nästan som en raritet, uppträdde här i stor mängd. I sitt utmärkta arbete »De Danske Barkbiller», utkommet 1898, omtalar E. A. LÖVENDAL huru denna insekt på många ställen åstadkommit stor skada på såväl ek som bok och fruktträd. Djuret kan, säger han, under vissa förhållanden få en icke ringa ekonomisk betydelse, och på trakter, där det uppträder talrikt, bör man aflägsna alla friska stubbar och i stället utlägga fångstmaterial. Härtill användas grenar eller stycken af ek- eller bokstammar, som nedgrävas med ena ändan i jorden, då de hålla sig fuktiga en längre tid. Man bör utsätta detta fångstmaterial i april och förnya det hvar 3—4 vecka intill slutet af september. I synnerhet i slutet af juli samt under augusti och september är det af vikt att observera fångstmaterialet, då parning alltid sker i augusti.

Claes Grill.